

šolnik Ivan Strelec. Kdo ga ni poznal? Med Muro in Dravo znan med ljudstvom in učiteljstvom, priljubljen kot dober vzgojitelj, izvrsten pevec, zabaven družabnik, ljub in drag voditelj, vnet za povzdigo omike in izobrazbe otrok in dorastlih. V znak hvaležnosti mu vpostavijo njegovi učenci, prijatelji in znan ci dne 29. junija t. l. na tukajšnjem šolskem poslopju spominsko ploščo, ki naj bo živa priča naše in narodne hvaležnosti do nepozabnega zaslužnika. Pripravljali odbor se obrača na njegove prijatelje s prošnjo, naj blagovolijo ti vposlati prostovoljne prispevke za nabavo spominske plošče na naslov: Zvonko Predan, šolski upravitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor. Ob enem že vabi odbor sedaj k obilni udeležbi. Tozadevni program objavimo pravočasno v časopisih. Na svidenje dne 29. junija pri Sv. Andražu!

Poslanec dr. Hohnjec je imel na binkoštni pondeljek shod v Žičah. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano. Dr. Hohnjec je dokazal vso pogubonost in kavrljivost centralizma na njegovih sadovih: na rastočem gospodarskem propadanju našega ljudstva in na korupciji, ki razjeda podlago, na kateri sloni naša država in njena notranja ureditev. Zdravilo za to temeljno napako centralistične ustave je avtonomistična državna ureditev, ki bo zagotovila ljudstvu in njegovim zastopnikom večji upliv. Poslanecem in politiki SLS je bila soglasno izražena zaupnica.

V št. Vidu pri Grobelnem bo v nedeljo, 30. majnika po rani službi božji shod SLS. Govori poslanec Zebot.

Konjice. V nedeljo, dne 30. t. m., priredi Katol. izobraževalno društvo v Konjicah v Kat. Društvenem domu »Materinski dan« v znak ljubezni in hvaležnosti našim dobrim materam. Na vspeh je poleg deklamacije, petje, spevoigra »Kovačev študent« in bajna šaloigra »Izgubljeni raj«. Vsi, posebno naše matere, iskreno vabljeni! Urica pravga in globokega užitka Vam je zasigurana.

Za regulacijo Drave, za nasip, ki ga zida gradbeno ravnateljstvo, je dovoljenih 5000 dinarjev. — Naravnost smešno!

Smrt vojne žrtve. V ljubljanski bolnici je umrl Jožef Petelinek, posestniški sin iz Konjiške vasi. Pred 10 leti mu je v vojni močno poškodoval šrapnel lobanjo. Močna narava je pomagala Petelineku zopet na noge. Rajni je bil član izobraževalnega društva, Orla. Bil je visoko izobražen kmetijski strokovnjak, ki se je veliko pečal s sadjerejo. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin med vsemi, ki so ga poznali ter spoštovali.

V Ljubljani je umrl dr. Karl Triller, znan voditelj in prvorbitelj slovenskih liberalcev. Zadnja leta se pa s politiko ni več pečal, pač pa z denarnim gospodarstvom, in je bil eden najboljših poznavateljev slovenskega narodnega gospodarstva.

Trije hribolazci smrtno ponesrečili. O binkoštnih praznikih je šlo veliko meščanov v planine. Ker pa je bilo izredno slabo vreme, se je bilo bati nezgod. In res so v kamniških planinah trije smrtno ponesrečili. Bančni uradnik Sterle, njegov prijatelj Rado Sopčič in zaročenka Manžini so padli v prepad in obležali mrtvi na mestu. Vsi trije so bili doma iz Ljubljane.

Celjsko poletno porotno zasedanje se prične 7. junija. Veselo dejstvo je, da se bo tokrat obravnavalo le malo slučajev in bo trpela porota samo tri dni.

Žalostne in vesele zanimivosti od Sv. Jurija ob južni žel. Dne 13. maja, to je na Vnebohod, smo pospremljali na pokopališče k zadnjemu počitku trgovca z lesom g. Ivana Zupanc. Bil je odbornik okoliške občine in podnačelnik krajnega šolskega sveta. Šolska mladina mu je zapela ob grobu ginjaivo žalostinko. — V sredo, dne 19. maja, smo pa zopet izročili materi zemlji komaj 38 let staro Angelo Golež, ženo Janeza Golež, posestnika v Grobelnem, ki je postala žrtev materinskega poklica. Vsem navzočim so stopile solze v oči, ko so slišali plakanje otrok pri spuščanju rakve v zemljo. Zapustila je sedem mladoletnih otrok. Svetila obema večna luč! — V vsaki številki »Slovenskega Gospodarja« čitamo iz raznih krajev o blagoslovitvi novih zvonov. Tudi pri nas bomo obhajali tako slovesnost v juniju. Naša farna cerkev bo dobila nov veliki zvon od mariborske livarne »Zvonoglas«. Tehtal bo 1575 kg in bo stal okrog 70 tisoč dinarjev. — Slična slovesnost se bo vršila tudi v kratkem pri podružnici sv. Primoža, ki bo dobila dva nova zvonova. — Drugo nedeljo v juliju pa bomo zopet imeli še lepšo slovesnost, novo sv. mašo, katero bo daroval č. g. novomašnik Anton Rataj. Imenovani bo deseti izmed sedaj živečih duhovnikov, ki jih je dala naša fara.

Novice od Sv. Jederti nad Laškim. Od katoliške vere je odpadel leta 1888 v Rečici rojeni Lovro Kajtna. — Hud vihar je divjal dne 25. aprila okrog 10. ure. Podiral je drevje, vse v cvetju, in polomil v Rečici Majerčin križ. — Sv. misijon, pod vodstvom č. gg. Franca Kitaka in Matija Seliča, je uspel prav povoljno. — Listi poročajo, da je bil v Mariboru zaboroden na smrt Franc Zorinc, tukajšnji rojak. Ima še žive starše, umrl je ob petletnici svoje poroke. — Na Vnebohod je bila pokopana vzorna mladenka Kriština Dolinšek (Pirčeva) iz Gole; imela je jetiko. — Dne 20. maja zjutraj je rudarju Francu Kotniku na Trnovem hribu pogorel kozolec. — V tukajšnjem hudojamskem premogovniku se število delavcev ni znižalo, ker izborni premog gre ves v promet. Znižala pa se je plača, odpadle so družinske doklade in nabavni prispevek.

Z esencem se je zastrupila. Pod Orožnovo jablano v Hrastniku je obležala mrtva brezposelna Marija Deoto. Iz obupa in radi življenjske bede je pila esenc. Na pomoč poklicani zdravnik je ni mogel več rešiti.

Kako se je godilo Radiču na binkoštno nedeljo in pondeljek? Na binkoštno nedeljo je Stjepan Radič priredil shod v Stari Pazovi. Takoj, ko je začel Radič govoriti, se je govorniškemu odru približal nek mladenič. Zdel se jim je sumljiv in so ga dali aretirati. Pri preiskavi so našli pri njem bombo, v kateri pa ni bil ekrazit, ampak navaden smodnik. Baje je nameraval postrašiti Radiča. Radič je v svojem govoru hvalil Uzunoviča in druge ministre. Napadel pa je Nikiča in naglasil zahtevo, da mora čimprej iz vlade ven. — V pondeljek se je vršil shod v Somboru, na katerem je ravnato Radič doživel velik neuspeh in polom. Na somborskem shodu so radikali nastopili z velikim hrupom proti Radiču. Z največjo težavo se je posrečilo splošno zmešnjavo v toliko umiriti, da je mogel Radič govoriti. Ko je nastopil Pavle Radič, so se razgrajanja ponovila. Več kričačev je udrlo na oder in vzklikalo: »Živijo Pašiči!»

Večkratni jugoslovanski minister se je obesil! Bivši minister Jovan Jovanović iz Pašičeve stranke in skupine je bolehal na jetiki. Ker ni upal na ozdravljenje, se je v obupu v podstrešju svoje hiše v Belgradu obesil.

Kako brani radikalna stranka Pašičevega sina! O korupciji, katero je uganjal na škodo države Pašičev sin Rade, smo že poročali. Opozicija je nastopila neustrašeno proti Pašičevemu sinu, ki se je umaknil pred javnostjo nekam na morje. V obrambo Pašičevega sina je napisal neki Pavlovič celo knjigo, katero je založila in plačala radikalna stranka.

Skok iz letala. Na binkoštno nedeljo se je vršila v Beogradu tekma vojaških letal. Te tekme se je udeležil znani francoski letalec Beranger, ki je prišel na tekmo na povabilo našega vojnega ministrstva. Beranger se je dvignil na svojem letalu v zrak in ko je dosegel višino 500—600 m, je skočil iz aeroplana. Gledalci so videli pri skoku majhno piko, ki se je bližala z veliko brzino tlom. V 6. sekundi po drznem skoku se je odprla takozvana padalna marena, katero je držal Beranger v rokah in letalec je začel padati na zemljo bolj počasi. Kljub padalni mareli pa se je le spustil na tla precej omočen. Množice so drznega skakalca viharo pozdravljale, stopil je k njemu vojni minister Trifunović in ga odlikoval z redom sv. Save. Beranger je že na podoben način skočil iz letala 11krat.

Rdeč dež so imeli pretekli teden v Dalmaciji in Albaniji. Oblaki z morja so prinesli s seboj rdečkast pesek, ki se je z dežjem vsedel na tla in pordečil cele pokrajine.

Blagoslovljena družina. Pri kmetu Venerbauerju na Tirolskem so dne 10. t. m. dobili 27. dete. Res blagoslovljena družina!

Strašna žrtev pijanca. V Neuköllnu pri Berlinu živi družina Lerandovski, ki je postala zelo nesrečna vsled očeta-pijanca. Domači 17letni sin je odšel zaradi očeta z doma. Oče se je vrnil pijan domov in je v jezi ustrelil svojo sedemletno hčerko, ki je bila na mestu mrtva. Obstrelil je še ženo, nato pa sebe težko ranil. Nesrečna družina!

Težka železniška nesreča se je zgodila te dni v Münchenu na kolodvoru, kjer sta dva vlaka zadela skupaj. Izpod razvalin vozov so potegnili 23 mrtvih in 81 težko ranjenih.

Križati se je dal. V neki berlinski gostilni se je dal križati neki fakir Taimu. Zadeva je povzročila veliko razburjenja. Zdaj je sklenil ta fakir, da se bo zopet dal križati in bo ostal 30 dni na križu viseč. Oblast pa mu je to prepovedala.

Škarje je imel v želodecu. V malem nemškem mestecu Velbert je bil v bolnišnici ne... fant operiran, ker so mu črevesa gnjila. Po treh operacijah se je konečno opomogel in se je prav dobrega počutil. Po dveh letih pa ga je začelo v želodecu ne... tiščati in je zopet šel v bolnico. Tam so ga obsijali z Röntgenovimi žarki, ki pokažejo vsak tuj predmet in vsako rano v notranjosti telesa. In kaj so zagledali? Fant je imel v želodecu škarje, s katerimi je bil pred dvema letoma operiran, pa jih je zdravnik pozabil v želodecu. Izvršili so novo operacijo in mu vzeli pozabljene škarjice iz želodca. Fant je po nekaj dnevih odšel zdrav domov.

Vesel konec žalostnega početja. V Messendorfu na Nemškem se je hotel mlad zdravnik usmrtiti in je legel na železniško progo preko tračnic. Tam pa je zaspal. V spanju se je premetaval in obležal med obema tračnicama. Brzovlak, ki je privozil po progi, ga je le rahlo oprasnil, a zadnji voz ga je povlekel s seboj nekaj postaj daleč. Tam je mladi zdravnik imel čas, da se je mirno izmotal iz obleke, je vstal in se šel umivati. Tu pa so ga aretirali in dali na opazovalno postajo, če ni mogoče malo prismojen.

Zlata polja so odkrili na aldanskem ozemlju v Rusiji. Trumoma se selijo ljudje v tiste kraje, kjer raste mesto za mestom kot gobe po dežju.

Velike poplave na Ruskem. Več ruskih pokrajin je poplavila ena največjih rek: Volga. Mesto Pokravok je popolnoma pod vodo in je 12.000 ljudi brez strehe.

Na istem mestu umorjen kot njegov oče. Blizu Neapolja v Giuliani se je vračal delavec Carmine Rea z dela domov. Iz zasede je bil s strelco težko ranjen in ubit. Pred tremi leti je bil na istem mestu in na isti način umorjen njegov oče. Ubijalca še niso izsledili.

Najstarejša hiša na svetu se nahaja v mestu Nara na Japonskem. Hiša se skrbno varuje in čuva, kakor kakšen muzejski predmet. Z dokazi se ugotovili, da je stara že čez 1200 let. Izdelana je popolnoma iz kagak-lesa, ki se je rabil pri izdelovanju v sirovem stanju. Noben del ni bil pooblan, pa tudi niti en žebelj se ni rabil, leseni storži (Holzzapfen) so se rabili zato, da držijo hišo skupaj, les sam pa se nikdar ni prepleskal.

Grozovita nesreča na Japonskem. Iz glavnega mesta japonske dežele javljajo, da je začel bruhati vulkan Tokahi. Lava iz ognjenika je napravila že do zdaj grozovito škodo. Uničila je 60 vasi in jih zalila s smolo. 2000 ljudi pogrešajo, večina jih je našla grozno smrt v tekoči vrelci smoli, ki teče iz žrela silnega vulkana.

Javna zahvala. Odbor katoliškega izobraževalnega društva v Lajtersbergu se iskreno zahvali vsem, ki so nam količkar pripomogli, da se je izlet na binkoštni pondeljek v Jarenino obnesel v splošno zadovoljnost. Posebno se zahvalimo domači duhovščini, predvsem preč. g. častnemu kanoniku, ki nam je dal potrebna navodila za pripravo izleta. Isto zahvalo izrekamo slavnemu občinskemu odboru, izobraževalnemu društvu in orlovskemu odseku za prekrasen sprejem ter vsemu občinstvu, ki se je v tako obilnem številu udeležilo dopoldanske in popoldanske prireditve. Vsem skupaj: Bog plačuj in na svidenje! Odbor.

Novo koroške pesmi. G. Oskar Dev, sodni svetnik v Mariboru, je izdal v lastni založbi 36 koroških narodnih pesmi, prirejenih za moški, mešani in ženski zbor. Harmonizacija s štirimi, oziroma petimi glasovi ne bo delala težko našim zborom. So med njimi pesmi zelo starega kova, v molu, učitelji petja na osnovnih šolah imajo v njih veliko izbiro za poduk petja. Cena zvezku 22 dinarjev. Dobijo se pri izdajatelju in v Cirilovi tiskarni.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Sestavil F. Magister, 1926. Knjiga se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kipe in slike presv. Sreca Jezusovega in Marijinega ter Lurske Marije v krasni izpeljavi ima na zalogi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cene brez poštne so za slike: velikost 19×26 cm 2.25 dinarjev, 24×34 cm 3.25 dinarjev, 25×38 cm 5 dinarjev, 32×42 cm 6.75 dinarjev, 39×51 cm 10.25 dinarjev, 47×63 cm 16 dinarjev, 54×73 cm 20.50 dinarjev. Kipi: visoki 31 cm 60 dinarjev, 37 cm 84 dinarjev, 42 cm 95 dinarjev, 50 cm 160 dinarjev, 56 cm 190 dinarjev, 65 cm 240 dinarjev, 85 cm 450 dinarjev. Za večje kipe in za kipe drugih svetnikov naj se blagovoli vprašati po dopisnici. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

NAJLEPSI SPOMIN NA SV. BIRMO

Je lep molitvenik. Take molitvenike ima v veliki zbirki Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se lahko dobijo, in sicer s poštino vred po sledečih cenah:

Cešena Marija — rdeča obreza po D 13.75, 16.50; zlata obreza po D 15.—, 16.50, 19.—, 48.—, 53.—.
Bog s teboj — rdeča obreza po D 16.50; zlata obreza po D 19.—.
Oče naš — rdeča obreza po D 9.75; zlata obreza — bele po D 25.—, črne D 25.—.
Kam greš — zlata obreza po D 19.—, 28.—, 34.—.
Zdrava Marija — rdeča obreza po D 16.—; zlata obreza — črne po D 23.—, 41.—, 45.—, 51.—, bele po D 34.—.
Angelček — zlata obreza — črne po D 20.—, 25.—, 27.—, 33.—, bele po D 21.—, 24.—.
Prijatelj otroški — priprosta vezava rd. po D 7.50, 8.50.
Kvišku Sreca — zlata obreza po D 26.—, 36.—, 37.—, 56.—.
Rajski glasovi — zlata obreza po D 36.—, 40.—, 47.—, 53.—, 59.—, 61.—, 64.—, 76.—, 85.—.
Nebesa naš dom — zlata obreza po D 43.—, 68.—, 80.—, 90.—.
Spomin na Jezusa — zlata obreza po D 17.—.
Otrokova pobožnost — zlata obreza po D 15.—.
Ključ nebeški — zlata obreza po D 24.—.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Anton v Slov. goricah. Dobili smo v našo pürgarsko občino zavednega krščanskega moža, Janeza Dršič, ki se je priženil k Ljubša Matildi. Oba sta bila Marijina družbenika. Da bi bilo srečno!

Polensak pri Ptuj. Clovek obrača, Bog obrne, na ta rek sem se spomnil, ko smo zadnje sredo spremjali k večnemu počitku Janeza Kekec, viničarja cerkve sv. Marije na Polensaku. Kako srečnega in veselega si se dragi Janez čutil, ko si velikokrat pripovedoval, da v kratkem času si hoče postaviti svoj lastni dom in to bi se ti tudi gotovo uresničilo, ko bi ti v tvoji najlepši, čvrsti moški dobi neizprosna smrt ne ugonobila vseh tvojih lepih ciljev. Sedaj si pa dragi Janez dobil dom, ki je neminljiv in večni. Rajni je bil vedno trden, značajan krščanski mož, naš somišljenik, pristaš SLS, skozi mnoga leta naročnik in čitatelj »SLS. Gospodarja«! Pokojnemu Janezu, ki zapušča žalujočo ženo in tri nepreskrbljene otročice, naj bo Bog milostljiv sodnik, preostalom domačim pa naše iskreno sožalje!

Ljutomer. Na Zg. Krapju se je poročil na binkoštni pondeljek Janko Karba, nečak preč. g. duh. svetnika in župnika v Zrečah in sin že pokojnega organizatorja gasilnih društev Jožefa Karba, z Miciko Antolicevo, hčerko cerkvenega ključarja in tržana. Bilo srečno! Na gostiji so se spomnili mili gostje tudi naše potrebne in koristne Dijske kuhinje v Mariboru ter je nabrala nevestina sestra Tilčka znesek 170 D na predlog g. učitelja Fr. Zacherla.

Gora Oljka. Velike množice ljudstva iz Saleške in Savinjske doline so pohitele na binkoštni pondeljek na goro Oljko. Posebno dobro zastopani sta bili župniji St. Andraž in Polzela. Po prvem opravilu se je vršil shod SLS, na katerem je poročal poslanec Pušenjak o političnem položaju in o gospodarski politiki sedanje vlade. Na predlog načelnika krajevne organizacije SLS v St. Andražu se je izreklo zaupanje načelniku SLS dr. Korošcu in celemu Jugoslovanskemu klubu ter obljubilo, da se vstraja v borbi

do končne zmage. Pri nas se je začela graditi cesta, ki bo vezala župnijo St. Andraž z ostalim svetom, ker smo bili dosedaj brez ceste. Pričakujemo, da se bodo zganili merodajni krogi in priskočili naši občini, ki sama ni v stanu graditi ceste, na pomoč. Letos se obeta dobra sadna letina, saj že komaj čakamo, da dobimo nekaj dohodkov, ker tudi nas pritiskajo pretirano visoki davki.

Orlavas pri Braslovčah. Prvo javno delo »Zimzelena«. Ko ste ustanavljali svoje društvo, ste trdili, da boste storili nekaj zelo imenitnega, slavnega. Pa drugega dosedaj še niste pokazali, kakor eden dopis poln zavijanj in sumničanja v vašem radičevskem »Kmetijskem listu« z dne 28. aprila t. l. Mi smo dosedaj molčali, čeprav nas dolžite, da smo vas napadli. Z ozirom na vaš zgoraj omenjeni dopis pa sedaj z resnico na dan. Dopisnik v »Slov. Gospodarju« je trdil, da vsi člani berejo »Jutro«, to je pa resnica in je hinavstvo, če tega ne priznate. Nadalje trdite, da se bodo vsi krščansko misleči fantje in dekleta organizirali pri vas. Mi obžalujemo, da vaši »krščansko« misleči fantje ne vedo tega, kar je splošno znano, da vaše društvo ni krščansko. Vaše društvo nima v svojem programu izraženih katoliških načel. Njeno glasilo je znano »Gruda«, ki je opetovano pisala proti veri! V lanskem letniku je ta list imel predavanje o človeški vesti, ki je polno krivih naukov in naravnost tajni resničnost vere. Pravi, da je vera dobra samo za neumne ljudi. Ali je to krščansko? Ali je tako društvo krščansko, ki ima takšen list za svoje glasilo in je naročeno nanj? Resnica je ta, da vsa društva »kmečkih fantov in deklet«, torej tudi vaš »Zimzelena« nimajo v svojem programu izraženih katoliških načel in so zato samo zanjka Pucelja in Radiča. Zato pa tisti fantje in dekleta, ki ste res krščansko misleči, proč od takega društva. To je naš odgovor na vaš dopis; če pa še imate kaj snovi kakor trdite, pa le na dan ž njo, pa z resnico, ne z lažjo in zavijanjem!

Gornja Savinjska dolina. Da nas imajo tudi tuji radi, je znak to, da se je v soboto 8. maja in v nedeljo 9. maja pripeljal v našo dolino 22 avtomobilov. Prav veselji nas ta obisk, samo to bi želeli, da kakor moramo mi poznati cestni red, da ga avtomobilisti tudi rabi in ne vozijo s tako brzino, kot se je sedaj vozilo, ker bi se lahko zgodila nesreča. No, tukaj pa vendar druge nesreče ni bilo, kakor da so se zvečer ti gospodje pri kapljici rujnega vinca stegli in to kar s stoli. Res, žalostno za inteligenco. Popolnoma prav je rekel neki hudomušnež, da se je avto-klub prišel v našo Gornjo Savinjsko Svico tepsti, ker se naši omikani kmečki fantje in možje več nočejo.

Gornjigrad. Gospoda velikega župana opozarjamo na veliko razburjenje, katero vlada v našem okraju radi postopanja glavarja Vovška. Pritožbe bo dobil od občin in razumnih v okraju, glede zabavljanja glavarja v neki tukajšnji gostilni, se bo govorilo na drugem mestu. Splošna sodba v okraju je, da je glavar premlad za samostojno vodstvo glavarstva, da bi bil prvovrstni policijski komisar, da pa treba še dolgo let, predno bo g. Vovšek v stanu, voditi glavarstvo tako, da bo ljudstvo zadovoljno. Merodajni krogi naj pomislijo, da smo z vsemi prejšnjimi komisariji lahko izhajali in spoznali bodo, kje leži krivda, ako ljudstvo v svojem obupu zahteva, da se jih reši glavarja, ki ne zna nič drugega kakor kaznovati ljudi in nagajati občinam, županom in vsem onim, ki slepo ne odobravaajo — postopanje glavarja, katero ni primerno — za političnega uradnika.

Spodnji Dolič. Čegava so drevesa. Na zemljišču krog naše šole je rastle precej lepih smrek. Bile so deloma samorastne, deloma zasajene za živo mejo. Zasadili so jih učenci pod nadzorstvom g. učitelja. Tudi sadike so prinesli učenci iz svojih domov. Okoli 60 teh dreves je naš sedaj upokojeni nadučitelj deloma prodal, deloma porabil za svoj ohišo v Smartnem pri Slovenjgradcu. Trdi, da ima pravico do teh dreves. Solski svet se pa s tem ne more strinjati, ker njegova trditve nima postavne podlage.

Sv. Križ tik Slatine. Na veseli svatbi pri Pelko Tereziji se je nabralo za afrikanke zamorčke 60 D. Bog povrni! Poročencema pa obilo sreče.

Za razvedrilo.

Previden kmet. V hrvaškem Zagorju je živel kmetič, ki je vložil 2000 dinarjev v banko. Čez leto dni je prišel zopet v banko in zahteval svoj denar. Ko so mu ga izplačali z obrestmi vred, je pa rekel: »Le vzemite nazaj! Jaz sem se prišel le prepričati, če mi ga ta čas niste zapravili!« In je zadovoljen nad svojo previdnostjo šel zopet domov.

To je pa res nerodno! Pri neki cerkvi je bil cerkovnik malo pokaran, da ni prav točen, se je pa malo jezen odrezal: »Pa pogledjte, gospod, kako je! Če ne zvonim, vsi slišijo. Če pa zvonim, pa nobeden ne sliši! Prosim, da to enkrat ljudem poveste!«

Črešnje! Mlad deček je hodil k sosedu na njegov velik vrt črešnje krast. Ko je splezal preko vrtnega ograja, je padel tik pred sosedo. »Kaj pa hočeš ti dečko«, ga je prijazno vprašal sosed. — »Pomagaj bi vam rad«, je deček odgovoril. — »Kaj pa znaš delati?« — Deček pa je milo odgovoril: »Črešnje brati.« Pa se nista zmenila, pač pa ga je sosed nagnal. — Drugi dan je šel deček zopet na krajo. Sosea ni bilo v vrtu. Dečko si je črešenj obilno privoščil in počasi odhajal. Pri vratih sreča sosedo in zbeži. Ta ga pokliče nazaj, češ, da mu ima nekaj povedati, a deček mu odvrne: »Jaz sem še mlad, meni še ni treba vsega vedeti!« In je izginil.

Prevara. Na neki težki skali so odkrili napis: »Blagor njemu, ki me prevrne na drugo stran!« In z vso vnemo so se spravili ljudje nad skalo in jo res prevrnili. Upali so, da bo kaj izredno dragocenega pod njo. Na drugi strani skale pa so čitali napis: »Hvala vam! Kajti naveličala sem se že na eni strani ležati!«

Sramežljivost. Mati je fantka okregala in mu na to rekla: »Nič te ni sram!« — Fantek pa je rekel: »Mama, kako se pa pozna, da je človeka sram?« — Mati mu je odgovorila: »Ves rdeč postane v obraz!« — Fantek pa je še nadalje vprašal: »Kako pa to, da

se naš stric Jaka le na koncu nosa sramujejo?« — Zdaj pa ni več dobil odgovora.

Gospodarstvo.

Narodni poslanec Franjo Žebot:

KAKO JE Z IZVOZOM ŽIVINE V AVSTRIJO.

Naš kmet je navezan na svojo živinorejo. Iz te panoge narodnega gospodarstva ima stalne dohodke. Radi tega ni prav nič čudnega, če se kmetje v naših krajih izredno živo zanimajo za to, kako bi mogli čim več živine prodati v sosednje dežele. Čim več gre živine čez mejo, tem bolj se dvigajo njene cene. Po vojni je število živine, posebno goveje, tako naraslo, da je nemogoče, da bi se vse meso naše živine moglo uporabiti za potrebe domačih krajev. Približno eno tretjino živine v naši državi bi se moralo vsako leto izvoziti v druge dežele.

V Avstrijo in Italijo prodamo največ naše živine. Ako na živinske sejme v Mariboru, Ljubljani, Zagrebu, Brezicah, Celju, Ptuj in drugod ne pridejo kupci iz Avstrije in Italije, ni kupčije. »Mrtvo je bilo«, pravimo in kmetič se žalosten vrača s sejma domov. Naše ljudi bo gotovo zanimalo, koliko živine in mesa se izvozi iz Jugoslavije na leto v Avstrijo.

L. 1923 je šlo preko meje v Avstrijo žive živine za 660 milijonov dinarjev, a mesa za 453 milijonov. Skupno je dobil naš živinorejec leta 1923 iz Avstrije čej 1 milijardo in 100 milijonov dinarjev. To je velika svota. Ali naslednje leto (1924) je izvoz žive živine padel že več kot za polovico. Avstrijecem smo prodali samo še za 303 milijone dinarjev žive živine, a mesa za 342 milijonov. L. 1925 je izvoz še bolj padel. Nimam še sicer pri rokah natančnih števil, a statistika za l. 1925 bo še bolj žalostna. Od kod to? Avstrija je s 1. januarjem 1925 naložila višjo carino na govejo živino in mesne izdelke. Sploh se opaža, da vodi Avstrija sedaj tako gospodarsko politiko, da bi polagoma kolikor mogoče omejila ali pa preprečila uvoz kmetijskih pridelkov iz sosednjih dežel. To hoče ona doseči s takozvanimi zaščitnimi carinami. Avstrija se na vse kriplje trudi, da bi pridelala na svoji zemlji sama dovolj živežev vseh vrst, da ji tako ne bi bilo treba istega kupovati pri sosedih. Samo za nakup umetnih gnojil je Avstrija l. 1921 in 1922 dala kmetom podpore okoli 1 milijon dolarjev. Vsled tega pa pridelava Avstrija leto za letom več živežev. Krompirja so Avstriji pridelali l. 1919 na hektarju 31 meterskih stotv, a l. 1925 že 123½ meterskih stotov.

Glede izvoza goveje živine smo mi od naše vlade neprestano zahtevali, naj na vsak način zahteva od Avstrije, da zniža carino na našo živino in mesne izdelke. Ali z žalostjo moramo zabeležiti dejstvo, da je Pašič-Radičeva vlada v poletju 1925 imela take zastopnike pri pogajanjih z Avstrijo, ki niso dosegli glede izvoza goveje živine v Avstrijo prav nobenega uspeha. Ostala je avstrijska carina 5 zlatih kron na 100 kg žive teže. 5 zlatih kron pomeni danes toliko kot 55 dinarjev. Poleg tega pa še pobira avstrijska republika od živine, ki se od nas uvozi v Avstrijo, poseben prometni davek (Warenumsatzsteuer). Ta znaša 5% od vrednosti. Madžarski, Rumuniji in Poljski je Avstrija dala večje ugodnosti. Poleg tega so te države na železnih znažah zvezovne tarife, a naša vlada še iste vsako leto zvišuje. Tako je našim živinorejcem nemogoče tekmovali z Madžarsko in drugimi deželami pri uvozu živine. Italija nam je glede uvoza živine bolj naklonjena. Tam je carina dokaj nižja.

Tudi glede svinj niso zastopniki Pašič-Radičeve vlade za naše kraje prav nič dosegli. Za poldebele svinje je naložena visoka carina 9 zlatih kron od 100 kg žive teže (99 dinarjev). Samo za težke svinje iz Vojvodine so znižali carino. To je slabo za nas. Svinjereja v Sloveniji je po tej pogodbi hudo udarjena. Bogati Vojvodinci bodo svoje debele svinje lahko po znižani carini pošiljali v Avstrijo, a za naše peršutarje in lahke svinje bo malodane meja zaprta, ker so Avstriji na to blago naložili previsoko carino.

Vprašamo se, kako je moglo priti do tega. Kdo je kriv tako slabe pogodbe? Nihče drugi nego vlada, ki je poslala take malomarne zastopnike na Dunaj. Bili so to sami Srbi in ljudje, ki ne poznajo kmetijskih težav. Če bi Radičevci, ki so bili že tedaj na vlad, res imeli kaj srca za našega kmeta, bi morali te ljudi odstaviti in poslati k pogajanjem na Dunaj boljše in sposobnejše moze.

V svojem govoru dne 8. maja sem jaz te naše opravljene pritožbe jasno in glasno povedal ministrom in vladnim poslancem v obraz. Očital sem Radičevcem, da je taka politika protikmetiska. Niso mi mogli dati odgovora.

Prihodnjič bom opisal, kako se vrši izvoz vina iz Slovenije v Avstrijo.

Ustanovitev Sadjarske zadruge v Mariboru. V težkem gospodarstvu, ki še vedno bolj pomnožuje skrb za bodočnost, so se odločili sadjarji v okolici Maribora, da osnujejo posebno sadjarsko zadrugo za celo Stajersko, ki bo skušala organizirati odprodajo sadja v državi in izven države. Pretekli binkoštni ponedeljek je bil prvi sestanek, ki je potekel v najlažšem sporazumu vseh in končal v sklepu, da se zadruga čimobli razvije, ker bo ravno ona pomagala sadjerejem, da se bo sadje lahko in dobro prodalo. Zadruga je v rokah izvrstnih sadjerejev in ima ob svoji strani posebno strokovno komisijo, ki bo zadrugi redno na razpolago, da bo mogoče dobiti stalen trg za stajersko sadje.

Ormož. V našem mestu se je letos pričela zraven eksportne nakupovalnice graditi nova vrtnarija; podjetje bo do sedaj edino v ormoško-ljutomerskem okraju ter mu je želeli najlepši procvit.

Vinogradniki! Velikansko zalogo vsakovrstnega kolja nudi po najnižji ceni Franjo Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. Za kolje vzame tudi dobro vino in jabolčnik.

Mariborski binkoštni trg dne 22. majnika 1926. Kljub deževnemu vremenu je bil ta trg izredno dobro preskrbljen in obiskan. 29 slaninarjev je pripeljalo 64 zaklanih svinj na trg, kjer so prodajali svinjino in slanino po 10 do 30 din. kg, domači mesarji so pa prodajali govedino po 9 do 14 din., teletino po 12.50 do 15 din. in svinjino po 18 do 22 din. kg; drugi mesni izdelki so ostali pri dosedanjih cenah. — Perutnine je bilo čez 1000 komadov in zato so bile cene nizke in sicer piščanec 12.50 do 25 din. par, kokošem 30 do 60 din., mladim racam in gosem 30 do 50 din., starim pa 60 do 100 din., puranom 75 do 150 din. komad. Domačim zajcem 8 do 37.50 din., kozličem (30 komadov) 50 do 100 din., jagnjetoni (12 komadov) 100 do 180 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: Krompirja je bilo 11 vozov in se je prodajal po 5 do 5.50 din. merik (7½ kg) ali pa 0.75 do 1.25 din. kg, solata 0.25 do 1 din. kupček, glavata 0.25 do 2 din. komad, čebula 5 din. kg ali pa 1.50 do 7 din. venec, česen 5 do 10 din. venec, grah v stročju 8 din., novi krompir 8 din., kisl zelje 2.50 do 3 din., kisl repa 1.50 do 2 din., maslo 40 do 44 din., čajno maslo 50 do 75 din., kuhano maslo 44 do 46 din. kg, mleko 2.50 do 3 din., smetana 12 do 16 din., oljčno olje 28 do 37.50 din., bučno olje 22 do 26 din. liter, jajca 0.75 do 1.25 din. komad (po 11. uri so se podražila za 0.25 din. komad). Sadje: jabolka 5 do 12 din., suhe češnje 10 do 12 din. kg, črešnje so stale ob 8. uri zjutraj 12 din., ob 10. uri 14 in ob 11. uri vsled mnogege povpraševanja 16 din. kg na Glavnem trgu, med tem, ko so se prodajale na Aleksandrovi cesti celi dan po 12 din. kg. Črešnje dobijo tukajšnji prodajalci južnega sadja po 7.50 do 8.50 din. kg in je dobiček od 7.50 din. pri kg zelo velik. — Lončena in lesena roba 1 do 100 din. komad, brezove metle 2.25 do 5 din. komad, koruzna slama 25 do 30 din. vreča. To pot je bilo na trgu največ košar, jerbasov in peharjev. Lesene vile so stale 9 do 14 din., lesene grablje pa 8 do 10 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 19. maja, so kmetje pripeljali 8 vozov sena, 4 vozove otave in 17 vozov slame, v soboto pa 5 vozov sena in 14 vozov slame na trg. Cene so bile senu 50 do 75 din., otavi 70 do 75 din., slami pa 35 do 45 din. za 100 kg, ali pa 2 do 2.25 din. za snop.

Živinski sejem v Mariboru (25. t. m.) Dogon: 15 konj, 8 bikov, 132 volov, 342 krav, 17 telet; skupaj 514 komadov. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: debeli voli 7.50—8.25, poldebeli 6.50—7, plemenski 5.25—6.25, bikji za klanje 6.25—7.25, glavne krave debele 7—8.50, plemenske 5—7, krave za klobasarje 3 do 4.75 (molznih in brejih krav ni bilo), mlada živina 6.50—7.50. Prodanih je bilo 205 komadov; od teh 16 v Italijo in 14 v Avstrijo. Mesne cene: govedina 8—19, teletina 12.50—20, svinjina 10.50—27 D za kg. Kupčija radi deževja slaba.

Poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov na Češkem. Zatec, ČSR, dne 21. maja 1926. Hmeljska kupčija miruje. Minuli teden je bila prodana le malenkostna množina. Plačevalo se je po kakovosti od 3500 do 3800 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje mirno. Cene se spreminjajo v prilog kupcev. Minuli teden je deževalo. Zaradi trajno mrzlega vremena se stanje hmeljskih nasadov ni izboljšalo. V nekaterih krajih postaja listje rumeno in sicer vsled nizke temperature. Po bolhaču napadeni nasadi se ne morejo popraviti in v večini nasadov se trte še privezovati ne dajo. Stanje je sploh prav neenako. Zgodaj obrezani nasadi imajo že do 2 m dolge trte, v drugih pa trt še iz zemlje ni. Drugoletni hmelji so povsod lepi in krepki. Toplega vremena si nujno želimo. Savez hmeljarskih društev. — Pri-pomba poročevalčeva: Poročilo iz Zateca ni jasno. Hvalijo in grajajo obenem. Dozdeva se mi, da hočejo

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55—56 din., francoski frank 1.90—1.95 din., angleški funt 276 din., italijanska lira 2.18 din., švicarski frank 10.96 din., nemška marka 13.52 din., čehoslovaška krona 1.68 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.11 centimov.

GNOJENJE OKOPAVIN Z DUŠIKOM.

Vse naše okopavine potrebujejo za svoj razvoj precej dušika in deloma tudi kalija. To ve vsak naš kmet, ki jim gnojil bolj kot drugim rastlinam s hlevskim gnojem. Brez gnoja ne bo sadil krompirja, ne krmske pese, ne sejal kuruze, ne repe. V hlevskem gnoju dobijo te rastline glavno hranilo v dušiku, ki se nahaja v njem in polagoma pripravljaja v v dovezetno hrano, ki pospešuje predvsem rasto steblov in listja.

Vendar samo s hlevskim gnojem ni mogoče doseči najboljših uspehov pri okopavinah radi tega, ker rastline v svoji mladosti ne dobijo dovolj pripravljenega dušika v zemlji, kajti hlevski gnoj se mora najprej razkrojiti, potem šele pride njegov dušik v korist rastlinam. Zato tudi gnojimo okopavinam precej močno z umetnimi gnojili in sicer predvsem z dušičnatimi. Pred sejanjem ali saditvijo podorjemo superfosfat in kalijevo sol, morda tudi apnov dušik, po vskalitvi pred prvim okopavanjem pa se je najboljšo izkazal čilski soliter. Ta izredno hitro učinkuje, tako, da je opaziti uspeh gnojenja ž njim že po osmih dneh po raztrositvi.

Čilski soliter ima pred drugimi dušičnatimi gnojili to prednost, da se dušik v njem nahaja v obliki solitrne kisline, ki jo rastlinske korenine lahko takoj vsrkajo; dalje je to gnojilo v vodi lahko topljivo ter je zato rastlinam takoj na razpolago; vsled teh lastnosti ga lahko trosimo po